

Eğitimde, hiçbir ülkenin modeli diğeriinde çalışmıyor

Yirmi yılı aşkın süredir eğitimci ve eğitim yöneticisi olarak pekçok çalışmaya imza atan, Yenilikçi Öğrenme Merkezi Kurucusu Kayhan Karlı ile inovasyona en çok ihtiyaç duyan alanların başında gelen eğitimi konuştuk.

ÖRAV, öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimi açısından önemli bir ihtiyaca cevap verdi. ÖRAV'ın ortaya çıkışı ve sizin katılma sürecinizi anlatır mısınız?

2007 yılının Haziran ayında bir panel için Batman'daydım. Aynı panelin konuşmacılarından İbrahim Betil ile panel sonrası öğretmen eğitimi ihtiyacı üzerine konuştuk. O sıralar TED Bursa Koleji'nde Genel Müdür olarak çalışmaktaydım ancak yoğun mesaim TED ve uluslararası STK'lar için öğretmen eğitimi çalışmalarıydı. Bu konuşmadan kısa bir süre sonra İbrahim Betil Garanti Bankasının öğretmenler için bir proje yapmak istediğini söyledi ve beni proje için oluşturulan danışma kuruluna davet ettiler. 2008 yılı Haziran ayında protokol imzası ve arkasından Ağustos ayında ÖRAV'ın kuruluşu çok hızla geçti. Bu sırada vakıf için Genel Müdür arayışlarının sürmesinin yanında bende gönüllü olarak ilk ekibimizi oluşturmak için çalışıyordum. Ergun Özen'in daveti ile

KİMDİR

Kayhan Karlı, yirmi yılı aşkın süredir eğitimci ve eğitim yöneticisi olarak görev almış olup liderlik ve liderlerin geliştirilmesi konusunda Türkiye'nin bir çok ilinde konuşmalar yapmış ve eğitimler düzenlemiştir. Harvard Üniversitesi, Kennedy School Executive Education " Art and Practice of Leadership Development" programını bitirmiş bir liderlik eğitimcisidir. Garanti Bankası'nın desteğiyle kurulmuş, eğitimciler için kişisel ve mesleki gelişimi odağına alan ve hizmet içi eğitim programları sunan Öğretmen Akademisi Vakfı'nda yaklaşık altı yıl süresince Kurucu Genel Müdür olarak görev yapmıştır. Karlı, mesleki gelişim programlarının tasarlanması ve sunumu konusunda ulusal ve uluslararası düzeyde önemli bir deneyime sahiptir. Binlerce öğretmenle tasarladığı ve uyguladığı atölyelerde ve öğrenme yoldaşlığı oturumlarında çalışmış olmanın yanında çok sayıda kurumun da danışmanlığını yapmaktadır.

ÖĞRETMEN
AKADEMİSİ
VAKFI

Eylül 2008 itibarı ile ÖRAV kurucu genel müdürü olarak çalışmaya başladım.

Öğretmenin mesleki gelişiminin farklı eğitimlerle desteklenmesi, eğitim kalitesinin artmasında önemli faktörlerden birisi. Ülkemizde bu alandaki meslek gruplarının hizmetiçi eğitime yaklaşım nasıl?

Ülkemizde aslında özel sektör kuruluşları özellikle son yıllarda çalışanlarının mesleki gelişimi için çok ciddi kaynak ayırmaya başladılar. Bilginin hızla yenilediği bu çağda artık her mesleğin erbabı sürekli kendisini yenilemez ise rekabet edemeyeceği açıktır. Öte yandan öğretmenlerin mesleki gelişime yaklaşımı ise çok olumsuz.

Bunun elbette nitelsiz eğitim programlarının sonucu olduğunu inkar edemeyiz. Öte yandan öğretmenlerin yaptıkları işin doğası gereği sürekli öğrenen olmaktan öğrenen olmaya geçebilmesi de hiç kolay değil elbette. 2007 yılında emekli olan her yedi öğretmenden sadece ikisi meslek hayatı boyunca hizmet içi eğitim almış öğretmenlerdi. Ayrıca bu programların çoğunluğu konferans tipi verimsiz kitle eğitimleriydi.

Daha çok hangi konularda eğitim ihtiyacı ortaya çıkıyor? Verilen eğitimlerin, bu eğitimleri alan öğretmenlere mesleki açıdan etkisini ölçen bir çalışma var mı?

Öğretmenlerin özellikle temel alanlar diyebileceğimiz sınıf yönetimi, iletişim becerileri ve teknoloji kullanımı her zaman ihtiyaçtır. Biz ÖRAV çalışmalarımız sırasında her yıl binlerce öğretmenden veri toplayarak programların etkisini ölçtük. Özellikle eğitimi alınan uygulamaların sınıfa yansiyabilmesi için bir şekilde takip mekanizmaları oluşturulmalıdır.

Sosyal sorumluluk bilincinin küçük yaşlarda kazanılması gerektiği görüşü genel kabul görüyor. Bu noktada en önemli görev de yine öğretmene düşüyor. Bu konu eğitimlerinizde ayrı bir başlık oluşturuyor mu?

Bu konu ne yazık ki ülkemizin en ciddi sorunu. Okullarımızda sosyal sorumluluk bilinci geliştirilmediği gibi sanki her okulun yardım toplama ihtiyacı varmış gibi yaşanıyor. Oysa gönüllülüğün zenginlik ile bir ilgisi yok. Öğretmenlerimizin kesinlikle gönüllülük ve sosyal girişimcilik gibi alanlarda eğitim alması gerekir.

Yenilikçi Öğrenme ve Öğretme Merkezi'ni anlatır mısınız? Neden kuruldu, nasıl bir ekip var ve çalışma konuları neler?

21. yüzyılda en çok inovasyon ihtiyacı olan kurumlardan birisi okul... Eğitim sisteminin temelinde olan okulun varlığının

sorgulandığı bu yıllarda okulu yeniden tanımlayacak, kuracak inovatif-yenilikçi fikirlere yaklaşımlara ihtiyaç var. Ülkemizde okullar için yenilikçi yaklaşımlarla öğrenme ve öğretme ekosistemleri oluşturabilmek için YÖM'ü kurduk. Ekibimiz dünyanın pek çok ülkesinden, Yeni Zelanda, ABD, İngiltere, Hollanda ve Türkiye'den eğitimci ve danışmanlardan oluşmakta. Çok kültürlü ve çok farklı deneyimlere sahip bu ekip ile eğitim sistemimizin farklı alanlarına hizmet üretiyoruz. Çalışma alanlarımızı üç alanda özetleyebiliriz;

- Kişi ve kurumlara mesleki gelişim programları ve danışmanlık
- Eğitim kurumu tasarımı ve uygulaması
- Öğrenmeyi keyifli ve kalıcı hale getirecek eğitim teknolojileri

ÖRAV'da edindiğiniz deneyimden Yenilikçi Öğrenme ve Öğretme Merkezi'ne taşıdığınız önemli çıkarımlar oldu mu, varsa neler?

ÖRAV benim hayatımdaki en değerli deneyimlerimden birisidir. Özellikle ülkenin her yanında farklı profillerde eğitimcilerle çalışmak ve farklı okulları tanımak yaratıcı fikirler üretmemi kolaylaştırdı. Özellikle daha önce özel okullar ile yaşadığım deneyimi her seviyede resmi okullar ile yaşayarak buradan öğrenmeme neden oldu. Elbette ülke çapında çok değerli meslektaşlarımla tanışmamı sağladı.

Eğitimde kalitenin artması, herkesin farklı yorumladığı bir kavram. Sizce

Ülkemizde aslında özel sektör kuruluşları özellikle son yıllarda çalışanlarının mesleki gelişimi için çok ciddi kaynak ayırmaya başladılar

eğitimde kaliteyi esas belirleyen nedir?

Eğitimde kalite ne tek başına PISA sonuçları, ne tek başına yerel sınav sonuçlarıdır. Eğitimde nitelik artışı gerçekleştiren ülkeleri incelediğimizde ekonomi ile doğrusal bir ilişkinin olduğu görülüyor. Ekonomik kalkınmadan söz eden ülkelerin öncelikle eğitim sisteminde niteliği artırması gerekir. Bunun içinde yapılması gereken sınıflardaki öğretmenlerin kalitesini artırmalısınız.

Teknolojinin bu hızlı gelişiminin eğitime etkileri ne oluyor? Önümüzdeki dönemde nasıl görüyorsunuz?

Teknolojinin baş döndürücü bir hızla gelişmesi toplum yaşamının her yönünü inanılmaz ve dönülmez şekilde değiştiriyor. Elbette bu değişimden ne kadar dirense de eğitim sistemi nasibini alacaktır. Bu yıl ilk okula başlayan birinci sınıf öğrencileri 2030'larda, orta okula başlayanlar 2026'larda ve liseye başlayanlar ise 2022'lerde iş aramaya başlayıp hayata atılacaklar. Muhtemelen onların iş hayatında kağıt kalem olmayacak.

Oysa bizim onlara öğrettiğimiz her şey kağıt kalem çağına ait. Okulun ve eğitim sisteminin değişimi artık kaçınılmaz hale geldi. Biz YÖM olarak ilk defa Flipped Classroom-Tersyüz edilmiş sınıflar eğitimi yapmaya başladık. Teknoloji çağının okulları ve öğrencileri için dünyanın konuştuğu bu modeli bizde eğitimini yaparak okullarımıza ulaştırıyoruz.

Eğitimde reform ülkemizde her zaman gündemde ve farklı uygulamalar yapılıyor. Dünyadan, gelişmiş okul sistemlerine verebileceğiniz örnekler var mı, bizim eğitim sistemimize bunların ne kadarı taşınabilir? Yoksa daha özgün sistemlere mi ihtiyaç var?

Aslında bu konuda yapılan araştırmalar gösteriyor ki hiç bir ülkenin modeli başkasında çalışmıyor. Bu nedenle biz kendi gerçeklerimizi iyi analiz ederek ve dünyayı doğru gözlemleyerek özgün modeller oluşturmalıyız. Bir milyona yakın çalışanı olan bir sektörün bu konuda yetersiz kalması düşünülemez. Bu konuda eksik olan istikrar ve karar verme iradesi. Eğitim sistemi konusunda bir ulusal gelişim planı dahilinde hızlı ve çok çalışılan bir dönüşüme ihtiyacımız var. YÖM olarak bu süreçte yer almak için varız.

Eğitim konusunda birçok çalışmanız var ve Türkiye'nin hemen her yerinde eğitimler verdiniz. Bu birikim ve gözlemlerinizi yola çıkararak, eğitim açısından on yıl sonra bizi nasıl bir dünya bekliyor?

Özellikle on yıl sonra bugünkü okullardan farklı bir yapının olacağını düşünüyorum. Açık ve online okullar artarken yaşam içinde daha çok yer alan otantik öğrenme diploma modeli haline gelecektir. Küreselleşen dünya daha çok birbirinden etkilenen toplumlar nedeniyle daha çok dünya sorunlarını önemseyen bir gençlik gelecek. Belki de ütopyik ancak muhtemelen teknoloji insanlar arasında dil sorunun çözecek. Bu değişimler olurken eğitimcilerde kendilerini yeniden tanımlamak ve yeni rol bulmak zorundalar.

Eğitim sisteminin temelinde olan okulun varlığının sorgulandığı bu yıllarda okulu yeniden tanımlayacak, kuracak inovatif-yenilikçi fikirlere yaklaşımlara ihtiyaç var.

Hiç bir ülkenin modeli başkasında çalışmıyor. Bu nedenle biz kendi gerçeklerimizi iyi analiz ederek ve dünyayı doğru gözlemleyerek özgün modeller oluşturmalıyız.